

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

De varijs historici sensûs partibus. Cap. LVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

animarum minimè cogitantis. Prophetam verò profiteri, & munus, quod Dei proprium est, predicendi ea, quæ futura sunt, assumere, inutile, temerariū, atq; etiam periculosum est oratori Ecclesiastico. Quid de Hierony. Sa-
uonarola, qui in hoc exponēdi genere auorum nostrorum memoria, versatus est, p̄j & docti viri senserint, non est neceſſè scribere: hac in re, virum illum alioquì doctum, minimè esse imitatione dignum ausim affirmare.

De varijs historici sensūs partibus.

Cap. LVI.

DEFINIVIMVS quatuor sensus sacrarum li-
terarum, de varijs literalis expositionis partibus dicamus. Ratio, quæ historicam intelligētiā docet, multas partes complectitur; quarum prima viam aperit ad inuestigandos tropos, phrasas, proprietates, locutiones, figuras, & huiusmodi, quibus diuina litera maximè abundant, qua in re cupimus clericos ab adolescentia diligentiam ponere. alia docet particulares descriptiones ac tabulas provinciā, regnorum, marium, montium, fluiuiorum, sylvarum, urbium, oppidorum, aliorumq; locorum, de quibus in sacris literis fit mētio. qua in re caueat Ecclesiasticus orator, nè nimius sit, & plerunq; sine vllō fructu ostendet memoriam. Non ignobilis etiam pars historica expositionis est ea, quæ ad tollenda quadam obscura, orta ex varia dierum, mēsum, annorum ratione, explicat omnes series, successiones, et dinumerationes temporum, seculorum, annorum, olympiadum, hebdomadarum, etatum, & generationum, quæ in diuina scriptura continentur: in quo, modus est adhibendus, nè res indu-
bitas

bitas in dubium reuocare videantur: continet etiam cognitionem historiarum, proprietatem, ac virium precipuarum, omnium rerum naturalium, hoc est, calorum, elementorum, animalium, ac plantarum, quæ passim in sacris literis describuntur, quæ omnia scitu sunt pulcherrima, & iucunditatem audientibus pariunt, si iudicium adhibeatur. Tradit etiam quasdam regulas, quæ viam aperiunt ad intelligendas considerationes quasdam Geometricas, Astronomicas, Arithmeticas, & Musicas; à qua interpretandi ratione, monemus clericos, vt abstineant, nè obscuritate animos audientiũ sibi alienent. Altera inuentionis pars ostendit spirituales ac sublimiores diuinæ scripturæ sensus, allegoricum, anagogicũ, & tropologicum, adhibitis ad hoc nõnullis regulis, de quibus superius satis dictum est. Vt summam dicam, hoc tantum à clericis mandetur memoria, et obseruetur, vt primũ iaciatur doctrinæ fundamentum, vt quid sibi velint verba sacræ scripturæ, explicetur: deindè ad mores animi auditorum excitentur: quod B. Paulum in omnibus suis epistolis, et sanctos patres, B. in primis Chrysostomum, & S. Leonem pontificem fecisse, licet obseruare. Alia genera, nisi necessitatis aut magnæ utilitatis causa, non adhibeantur.

De diuisione, quæ veluti instrumentum propositioni seruit.

Cap. LVII.

PROPOSITIONI seruit diuisio, cuius sunt diuersæ species; distinctio vocis, diuisio generis eiusdem per oppositas differentias; vt, cũ dicimus, Christianorum quosdam esse catholicos, quosdam nõ catholicos. alia est diuisio